

HADTÖRTÉNELMI OKMÁNYTÁR.

Buda 1530-iki ostromához.

Az országos levéltárban őrzött Nádasdy levéltár utolsó csomói olyan leltárakat, nyugtákat, számadásokat, utalványokat tartalmaznak, melyek nem sorozhatók a többi irat közé. Ezek közül való a két alábbi, kelet nélküli jegyzék is. Az első azoknak a lovaknak jegyzéke, melyek Nádasdy Tamás lovasságánál Buda ostroma alkalmával elhullottak, a másik pedig azoknak a vitézeknek a névsora, a kik Buda ostroma alkalmával kitüntették magukat. Előbbi az illetők kártalanítása czéljából készült, erre vall, hogy a lovak száma mellett azok értékét is feltünteti, utóbbi talán a jutalom reményének fejében írták össze, mindkettőben történelmi, ismert férfiakon kívül, egy csomó «névtelen hőssel» ismerkedünk meg, az utóbbiban még Jánossal, «a királyi felség szabójával» is.

Nádasdynak kétszer is volt alkalma, hogy Buda ostrománál mint véső részt vegyen. 1529-ben mint Ferdinánd király párti, ő volt Buda főkapitánya, Szolimán ostromló serege ellen, mely a várost könnyűszerrel bevette ugyan, de a vár még jó ideig tartható lett volna, ha a német helyőrség és ennek élén Besserer Kristóf, Traubinger János kapitányok helyt állanak. Az első felszólítás után, az első roham visszaveretése után, amikor az ellenség aknák ásásához fogott, a helyőrség fellázad, parancsnokát, Nádasdyt megkötözve elzárja és az ellenségnek készségesen kaput tár, szabad elvonulás reményében, melyben azonban csalódott. Szolimán az árulókat felkonoztatta, Nádasdyt pedig, miután hiába kísérelte meg, hogy Ferdinánd király pártjáról eltérítse, becsület-szóra, hogy János király ellen nem harszol, szabadon bocsátotta.

Nádasdynak nem sokáig kellett várákoznia, hogy ezt az önhibáján kívül esett csorbát helyrehozza. Miután Ferdinánd király hűsége alól 1530-ban felmentette, még ez évben alkalmá nyílt, hogy vereségének helyén, Budán új babérokot szerezzen, a hol Rogendorf ostromolta János királyt, kinek pártjához időközben Nádasdy szegődött. János